Bergsstaten
mineinspect@bergsstaten.se

Hakemus kaivospiiriluvasta Ruotsin mineraalilain (1991:45) mukaisesti Tapuli K nr 4 -alueelle Pajalan kunnassa, Norrbottenin läänissä

Suomenkielinen versio on käännös ruotsinkielisestä asiakirjasta. Mahdollisissa ristiriitatilanteissa ruotsinkielinen alkuperäisversio on ensisijaisesti käytettävä asiakirja.

Hakija: Kaunis Iron AB, 559003–4103
Stationsgatan 46, 972 33 LULEÅ

Asiamies: Johan Morin, GeoVista AB
Box 276, 971 08 LULEÅ
Puhelin: 070-304 25 67
johan.morin@geovista.se

1. Hakemus

Kaunis Iron AB (myöhemmin ”KIAB” tai ”Yhtiö”) hakee täten Ruotsin mineraalilain (1991:45) mukaista kaivospiirilupaa Pajalan kunnassa sijaitsevalle alueelle, jota Yhtiö nimittää Tapuli K nr 4 -alueeksi.

Hakemukseen on liitetty seuraavat liitteet:
Liite A: Yleiskartta
Liite B: Kaivospiirikartta
Liite C: Malmin todennusraportti
Liite D: Ympäristövaikutusten arviointiselostus
Liite E: Tekninen kuvaus
Liite F: Asianosaisluettelo

Hakemus liitteineen toimitetaan Ruotsin kaivosvirasnomaiselle (Bergsstaten) kahtena kappaleena, yksi paperimuodossa ja yksi digitaalisena. Hakemusmaksu, 80 000 kruunua, maksetaan Bergsstatenin pankkisiirtotilille 5803-4174 samassa yhteydessä, kun hakemus jätetään.

GEOVISTA

1.1 Pyyntö salassapidosta

Yhtiö pyytää Ruotsin julkisuus- ja salassapitolain (2009:400) 30 luvun 23 §:n sekä julkisuus- ja salassapitoasetuksen (2009:641) 9 §:n nojalla, että liitteessä C oleva malmin todennusraportti siihen kuuluvine liitteineen määrätään salassa pidettäväksi. Yhtiö edellyttää, että sille varataan tilaisuus lausua asiasta Bergsstatenille, mikäli viranomainen harkitsee kyseisen aineiston luovuttamista.

1.2 Kaivospiirin mineraali

Hakemus koskee rautaa.

Hakemuksen yhteydessä ei esitetä kaivospiirin mineraalien käsittelyä alunaliuskeessa.

1.3 Hakemuksen kohteena oleva alue

Haettu kaivospiirialue käy ilmi liitteenä olevasta kaivospiirikartasta (liite B).
Kaivospiirialue rajautuu suorilla viivoilla seuraavien kulmapisteiden välillä, joiden koordinaatit on esitetty Sweref 99TM -järjestelmässä:

Kulmapiste nro	N-koordinaatti	E-koordinaatti
1	7 501 691,66	855 553,69
2	7 501 332,38	855 838,36
3	7 501 360,14	855 932,79
4	7 501 031,49	855 876,42
5	7 500 822,04	855 650,86
6	7 500 861,82	855 469,56

Alueen pinta-alaksi on laskettu 30,06 hehtaaria.

1.4 Kaivospiiriluvan voimassaoloaika

Haetun kaivospiiriluvan voimassaoloaika on 25 vuotta.

1.5 Esteet mineraalilain 5 luvun 10 §:n ja 17 luvun 3 §:n nojalla

Alue on osoitettu kaivostoimintaa varten (Bergsstatensin diaarinumero 23-1703-2011). Tämän vuoksi kaivostoimintaa voidaan harjoittaa ilman mineraalilain 3 luvun 6 ja 7 §:n säännösten soveltamista.

Lisäksi todetaan, että alue on asemakaavoitettu kaivostoimintaa varten. Muutoin hakemus ei koske sellaisia alueita, joihin mineraalilain 3 luvun 6 ja 7 §:n säännökset soveltuvat.

Hakemus ei myöskään koske mineraalilain 17 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja alueita.

1.6 Mineraalioikeudet

Haettu kaivospiirilupa sijaitsee kokonaisuudessaan KIAB:n tutkimusluvan Suksijoki nro 1 alueella. Yhtiöllä on siten mineraalilain 4 luvun 3 §:n mukainen etuoikeus haettuun alueeseen.

Mineraalilain 4 luvun 4 §:ssä tarkoitettua estettä ei ole.

1.7 Mineraalivarat

Kaivospiirialueella tehtyjen mineraalivarojen arviointien perusteella alueella on yhteensä 6,5 miljoonaa tonnia mineraalivaroja, joiden keskimääräinen rautapitoisuus on 22,7 % Fe. Mineraalivarat luokitellaan indikoiduiksi ja tunnetuiksi mineraalivaroiksi PERC-luokituksen mukaisesti.

Yksityiskohtaisempi kuvaus mineraalivaroista sekä alueen geologiasta ja suoritetuista tutkimuksista esitetään liitteessä C.

2 Suunniteltu toiminta

KIAB on harjoittanut kaivostoimintaa hakemuksen kohteena olevalla alueella vuodesta 2018 lähtien Tapuli K nro 1 -kaivospiirin louhinnan sekä siihen liittyvän rikastamon toiminnan kautta.

Koska Tapuli K nro 1 -alueen malmivarat arvioidaan olevan kokonaan louhittuina vuodenvaihteessa 2027/2028, yhtiö suunnittelee toiminnan laajentamista Tapuli K nro 1:n lähialueilla sijaitseville kaivospiireille Sahavaara K nro 1 ja Tapuli K nro 2 sekä nyt haettavalle Tapuli K nro 4 -kaivospiirialueelle.

Tapuli K nro 4 -alueen louhinta on tarkoitus käynnistää Tapuli K nro 1:n ollessa edelleen toiminnassa ja jatkaa siihen saakka, kunnes Sahavaara K nro 1 -alueen toiminta voidaan aloittaa, mikä ajoittuu vähintään kahden vuoden päähän.

Lupien myöntämisajankohdasta riippuen louhintaa Tapuli K nro 4 -alueella voidaan joutua lykkäämään siten, että toiminta toteutetaan samanaikaisesti Sahavaara K nro 1 -alueen toiminnan kanssa tai vaihtoehtoisesti erillisenä toimintana muista kaivospiireistä.

Tapuli K nro 4 -alueen malmi on tarkoitus louhia avolouhoksessa hyllylouhintamenetelmällä. Avolouhoksen arvioidut mitat ovat noin 700 m pituus, 400 m leveys ja 160 m syvyys.

Louhittu malmi kuljetetaan Tapulin kaivosalueella sijaitsevalle olemassa olevalle primäärimurskaimelle ja edelleen käsiteltäväksi ja rikastettavaksi olemassa olevaan rikastamoon.

Yhtiön arvion mukaan kaivospiiriluvan mukainen toiminta tuottaa kokonaisuudessaan noin 34,1 miljoonaa tonnia sivukiveä ja 4,4 miljoonaa tonnia rikastushiekkaa, kun kaivospiirialueen malmi louhitaan kokonaisuudessaan.

Louhinnassa syntyvä kaivannaisjäte käsitellään Tapulin kaivosalueella sijaitsevissa olemassa olevissa jätteenkäsittelyalueissa.

Avolouhos edellyttää kuivatusjärjestelyjä. Lisäksi avolouhoksen yhteyteen rakennetaan ohjaavia ja keräämiä ojia. Muutoin vesienhallinta toteutetaan Tapulin kaivosalueen olemassa olevissa käyttöjärjestelmissä.

Toiminnan yksityiskohtaisempi kuvaus esitetään liitteessä E.

2.1 Ympäristölainsäädännön mukaiset luvat

Tapulin kaivostoimintaa harjoitetaan Uumajan käräjäoikeuden alaisen maa- ja ympäristötuomioistuimen 1.12.2022 antaman osatuomion (asia nro M 2090-19) sekä myöhempien lupaehtojen muutosten mukaisesti (Maa- ja ympäristöylituomioistuimen tuomio 13.5.2025, asia nro M 14695-22). Päätökset koskevat Tapuli K nro 1, Tapuli K nro 2 ja Sahavaara K nro 1 -kaivospiirien jatkuvaa ja laajennettua toimintaa.

Valituksen johdosta lupa ei ole vielä saanut lainvoimaa. Tapuli K nro 1 -alueen käynnissä olevaa toimintaa koskee kuitenkin täytäntöönpanomääräys. Asia on parhaillaan korkeimman oikeuden käsiteltävänä, joka ratkaisee valitusluvan myöntämisen. Päätöksen odotetaan valmistuvan lähiaikoina.

Kun ympäristölupa on saanut lainvoiman, yhtiö aikoo hakea luvan muuttamista Tapuli K nro 4 -alueen toiminnan osalta.

3 Vaikutukset yleisiin etuihin ja yksityisiin oikeuksiin

Yleiset edut

Haettu Tapuli K nro 4 -kaivospiirilupa koskee taloudellisesti hyödynnettävää rautamalmiintymää, joka sijaitsee välittömästi yhtiön nykyisen Tapulin kaivostoiminnan yhteydessä. Luvan myöntäminen pidentäisi kaivostoiminnan käyttöikää. Toiminta työllistää noin 450 henkilöä ja tuottaa vuosittain noin 2,3 miljoonaa tonnia korkealaatuista rautamalmitiivistettä.

Kaivospiirialue on osoitettu valtakunnallisesti merkittäväksi mineraalivarojen hyödyntämisalueeksi, ja se on jo kaavoitettu kaivostoimintaa varten.

Alue sijaitsee Muonion paliskunnan ydinalueella, joka on valtakunnallisesti merkittävä poronhoidon alue, sekä Kokkovuoman suolla, jolla on todettu erittäin korkeat luontoarvot. Lisäksi alue sijoittuu Mellasjoen valuma-alueelle ja Kaunisjoen valuma-alueen läheisyyteen; molemmat ovat Tornion- ja Kalixjoen Natura 2000 -alueeseen kuuluvia sivuvesistöjä.

Liitteenä olevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen perusteella kaivospiirilupa voidaan kuitenkin myöntää ilman, että toiminnasta aiheutuu merkittävää haittaa näille yleisille eduille

tai muille ympäristönsuojelulain 3 ja 4 lukujen 1–7 §:ssä suojatuille eduille.

Mikäli asiassa tehtäisiin edellä esitetystä poikkeava arviointi, katsotaan kaivospiiriluvan olevan sellainen yleinen etu, että sille tulee antaa etusija muihin etuihin nähden.

Yksityinen oikeus

Kaivospiirialue on jo osoitettu ja asemakaavoitettu kaivostoimintaa varten, mikä koskee myös muita alueita, joita hyödynnetään kaivospiirin malmin louhinnan yhteydessä. Näin ollen kaivospiirilupa voidaan myöntää ilman, että se aiheuttaa suoraa puuttumista yksityisiin oikeuksiin.

Lisäksi kaivospiiriluvan ei arvioida lisäävän epäsuoria vaikutuksia, kuten melua, tärinää, ilmanpaineaallokkoa tai kiven sinkoutumista, joilla olisi merkitystä yksityisten oikeuksien kannalta.

Toiminnan vaikutuksia yleisiin etuihin ja yksityisiin oikeuksiin käsitellään tarkemmin liitteessä D ja sen alaliitteissä.

4 Ehdotus lupaehtoja koskien

Yhtiö esittää, että kaivospiirilupa myönnetään seuraavin ehdoin:

- Yhtiön tulee vuosittain neuvotella Muonion paliskunnan kanssa toimenpiteistä, joilla voidaan vähentää kaivospiiriluvan mukaiseen toimintaan liittyviä poronhoidolle aiheutuvia vaikutuksia.

5 Muut seikat

Kuten edellä on esitetty, Tapuli K nro 4 -alueen louhinta on tarkoitus käynnistää Tapuli K nro 1:n ollessa edelleen toiminnassa ja jatkaa siihen saakka, kunnes Sahavaara K nro 1 -alueen toiminta voidaan aloittaa. Jotta tämä olisi mahdollista, yhtiön on voitava ryhtyä kaivospiiriluvan nojalla valmisteleviin toimenpiteisiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Yhtiö on siten kiitollinen kaikista hakemuksen käsittelyä nopeuttavista toimista.

Kaunis Iron AB:n puolesta

Johan Morin
GeoVista AB